

Întâlnirile Europene din Transilvania

« Ruralitate și Inovații »

8, 9 și 10 octombrie 2014

Cluj-Napoca / Târgu-Mureș / Sibiu

CONTEXT

Cu 87% din teritoriu și 48% din populație în România, 60% din teritoriu și 19% din populație în Franța, aceste două țări au o viață rurală intensă. Însă mediul rural românesc se confruntă cu probleme majore de dezvoltare locală: ce viitor ar putea avea agricultura și dezvoltarea rurală? Care sunt consecințele asupra mediului, a peisajului și a nivelului de trai? Asupra condițiilor de locuire? Care sunt relațiile sociale? Cum se poate restructura sectorul industriei? Ce condiții de viață se pot oferi populației pentru ca aceasta să rămână în zona rurală? Cum se pot asigura servicii publice de calitate pentru toată lumea?

Sunt multe întrebări la care toate țările europene trebuie să răspundă și care trimit la tot atâtea alegeri și viziuni de viitor pentru zone care reprezintă suprafețe importante din teritoriul României. În această țară, agricultura rămâne o componentă esențială a societății și a economiei naționale. Performanțele sale tehnice limitate trebuie puse în balanță cu rolul său spațial și social, căci această activitate exploatează aproape 15 milioane de hectare și dă posibilitatea la aproape 4 milioane de gospodării să se întrețină datorită unei mici producții de subsistență.

Cum pot politicile publice să garanteze coeziunea socială între localitățile mici și îndepărtate unele de altele? Cum se poate articula relația dintre micile exploatare agricole create în urma lichidării fostelor cooperative agricole și anumiți "manageri agricoli", de multe ori străini, care investesc în România în culturi de mari proporții și beneficiază de subvenții agricole?

Ruralitatea în secolul XXI nu mai poate fi rezumată doar la activități agricole. Ea vizează de asemenea populația rurală care lucrează în domeniul serviciilor, al industriei, al artizanatului... și care are noi nevoi specifice, în special în ceea ce privește serviciile sociale (servicii pentru copii, transport, asistență pentru persoanele în vârstă etc.). Populația care se ocupă cu servicii agricole și care reprezintă 25% din populație în România și 5% în Franța, are în aceeași măsură nevoie de aceste servicii.

În consecință, mediul rural nu mai are ca unică funcție asigurarea producției agricole: cadrul de viață, activitățile din timpul liber, păstrarea resurselor naturale sunt noi mize de care trebuie să se țină cont. Satele românești, ca și cele din alte țări europene, sunt confruntate cu provocări economice și sociale și cu presiunea exodului rural care s-a intensificat în ultimii ani. Obiectivul este atunci de a menține o viață rurală atractivă pentru "a-i păstra pe tineri acasă" și a atrage locuitori noi în sate. Relația oraș-sat trebuie să fie și ea examinată în ceea ce privește coerența și complementaritatea între urban și rural. Dincolo de problema amenajării teritoriului, trebuie să se țină cont de elemente privind coeziunea socială, transporturi, dezvoltarea economică, traiul în comunitate și accesul la servicii de comunicații și internet.

Aceste întâlniri, prin intermediul meselor rotunde și a vizitelor pe teren, vor permite abordarea dezvoltării rurale într-un mod dinamic, orientat spre inovația economică, tehnică sau socială, favorizând abordarea transversală. Aceste schimburi de experiență și de bune practici, asociate valorizării colaborărilor deja existente, vor contribui la consolidarea relațiilor franco-române în domeniul dezvoltării rurale și la crearea de noi proiecte colaborative. Programul va fi completat de vizite pe teren ale unor proiecte emblematice, din inima regiunilor unde sunt organizate mesele rotunde.

În fiecare zi va fi tratată o temă diferită, cu abordarea subiectului în mod transversal.

- Astfel în prima zi, după prezentarea generală a problematicilor care țin de ruralitate și inovație și definirea mizelor inerente evoluțiilor recente în domeniu atât în Franța cât și în România, vor fi abordate tematicile producției, distribuției și consumului (scurtarea circuitelor de distribuție, crearea de filiere scurte, organizarea producătorilor, etc).
- Mesele rotunde din ziua a doua vor aborda problematici legate de terenuri și modul de achiziție al proprietăților, dar și de politicile și inițiativele care vizează serviciile pentru zonele rurale, pentru a garanta o mai bună calitate a vieții locuitorilor de la sate.
- În fine în a treia zi vor fi prezentate inițiative care vizează promovarea și atractivitatea regiunilor, dar și dezvoltarea economică și a locurilor de muncă.

Contacte utile - Organizatori :

- **Ambasada Franței în România, Serviciul de cooperare**
Mylène KREMSEK – Responsabil cu cooperarea descentralizată
mylene.kremser@diplomatie.gouv.fr +40 374 125 266

Caroline SOCIÉ – Atașat de cooperare
caroline.socie@diplomatie.gouv.fr +40 374 125 264
- **Institutul francez din România, Direcția regională Cluj-Napoca**
Benoît BAVOUCET – Director
benoit.bavouset@institutfrancais.ro +40 264 598 851

Raluca MATEIU – Responsabil cultură și comunicare
raluca.mateiu@institutfrancais.ro +40 745396678

PROGRAM

Miercuri 8 octombrie 2014 – Cluj-Napoca

Producție, distribuție, consum: inovații în zonele rurale

Locația Întâlnirilor:

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, *Calea Mănăștur 3-5*

8.15 **Plecare de la Hotelul Grand Hotel Napoca, Strada Octavian Goga, Cluj-Napoca**

8.30 **Primirea participanților**

9.00 – 9.45 **Deschiderea Întâlnirilor Europene din Transilvania**

- **DI. François SAINT-PAUL**, Ambasadorul Franței în România
- **Dna. Anna HORVATH**, Viceprimar al municipiului Cluj-Napoca
- **DI. Doru PAMFIL**, Rectorul Universității de Științe agricole și Medicină veterinară
- **Dna. Sanda CĂTANĂ**, Director executiv al Agenției de dezvoltare regională Nord-Vest

9.45 – 10.15 **Pauză de cafea**

10.15 – 10.45 **Rolul amenajării teritoriului în dezvoltarea zonelor rurale:** politici de dezvoltare a teritoriilor, definirea inovației teritoriale

- Ministerul Dezvoltării regionale și Administrației publice
- **DI. Max BARBIER**, Poluri de excelență rurală, Comisariatul general al Egalității Teritoriilor (ex DATAR)

10.45 – 12.15 **Masă rotundă 1 : Modurile de distribuție inovatoare și alternative**

Moderator : Dna. Cristina POCOL, Conferențiar la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj

Modurile de distribuție constituie o relație vitală a lumii agricole, artisanale și industriale cu spațiul urban : scurtarea circuitelor de distribuție și crearea de filiere scurte și de calitate permite refacerea contactului între producător și consumatorul final. Ce fel de forme actuale de organizare permit optimizarea circuitelor de distribuție?

- **Dna Barbara PETRI**, Responsabil al Direcției de Afaceri Culturale, Viață Asociativă și Acțiune Internațională a Departamentului Rhône
- **Dna. Elisabeth CARBONE**, Secretar general al Mișcării interregionale a asociațiilor pentru menținerea agriculturii țărănești - MIRAMAP
- **DI. Avram FIȚIU**, Secretar național al Federației naționale de agricultură ecologică - FNAE
- **Dna. Rodica PARAU**, Președinta asociației Alba-Afroda
- **DI. Florean SERGIU**, Secretar general al Asociației ASAT și responsabil de comunicare al Asociației Centrul de resurse pentru inițiative etice și solidare (CRIES)

12.30 – 14.00 **Prânz**

14.00 – 15.30 Masa rotundă 2 : Moduri de producție și creare a filierelor

Moderator : Dna Patricia ANDRIOT, Vicepreședintele, Consiliul regional al Champagne Ardenne

Filierele agricole și artizanale se organizează pentru a crea performanță și valoare adăugată și pentru a răspunde noilor nevoi ale consumatorilor. Care sunt diferitele tipuri de inovație care consolidează vitalitatea producției rurale ?

- **DI. Felix ARION**, Director al Cluster-ului « Agro Transilvania »
- **DI. CĂTINEANU**, Fondator și director al Cooperativei Bio Bistrita (de confirmat)
- **DI. Ovidiu SPÎNU**, fondator al fabricii de brânzeturi de capră « La Colline »
- **DI. Pierre-François VAQUIE**, Delegat general al Federației Naționale a Cooperativelor pentru utilizarea materialului agricol – CUMA
- **Dna Camelia NACIADI**, Responsabil cumparare produse proaspete, întreprinderea Cora
- **Dna Céline PELOQUIN**, agronom, proprietar al fermei din Chassagne

16.00 Plecare spre Târgu Mureș

20.00 Cina

Hotel Grand Targu Mures, Piața Victoriei 28-30, Târgu Mureș

Hotel Piazza, Piața Trandafirilor 46-47, Târgu Mureș

Hotel Continental, Piața Teatrului nr. 5-6, Târgu Mureș

Joi 9 octombrie 2014 – Târgu-Mureș

Noile utilizări ale teritoriilor rurale: proprietate, flux, servicii

Locația Întâlnirilor:

Sala de conferințe, Hotel Grand Târgu Mureș, *Piața Victoriei 28-30, Târgu Mureș*

8.30 Primirea participanților

9.00 – 9.15 Introducere :

DI. Dorin FLOREA, Primarul Municipiului Targu Mureș

DI. Ciprian DOBRE, Președintele Consiliului Județean Mureș

9.15 – 10.15 Masă rotundă 3 : Terenul agricol și rural, moduri alternative de acces și noi moduri de transmitere

Moderator : Dna Valérie Ciolos-Villemin, Asociația Rural'Est

Accesul și transmiterea terenurilor agricole și rurale reprezintă o miză importantă pentru menținere și dezvoltarea activității agricole, artizanale și de locuire. Cum se mobilizează asociațiile și autoritățile publice în Franța și în România pentru a favoriza dinamica teritorială și a evita o guvernare exogenă a teritoriilor rurale ?

- **M. Eugen MESZAROS**, Consilier juridic al Județului Mureș (de confirmat)
- **DI. Călin WALTER**, Președintele GAL Podișul Târnavelor și Director județean al Agenției domeniilor statului Mureș
- **DI. Sjoerd WARTENA**, Asociația Terres de Liens

10.15 – 10.30 Pauză

10.30 – 12.00 Masa rotundă 4: Servicii noi pentru nevoi noi: servicii publice, servicii de asistență socială și mobilitate

Moderator : DI. Bogdan SUDITU, Conferențiar la Facultatea de Geografie, Universitatea București

A trăi în bune condiții, a călători, a se trata, a studia și a munci poate fi mai problematic pentru locuitorii zonelor rurale. Anumite teritorii rurale sunt mai vulnerabile decât altele din cauza izolării lor geografice, a exodului populației și a infrastructurii insuficiente. Ce soluții inovatoare trebuie să găsească aceste zone pentru a-și menține utilitatea socială și economică și pentru a rămâne atractive?

- **DI. Max BARBIER**, Polul de excelență rurală, Comisariatul general al Egalității Teritoriilor (ex-DATAR)
- **DI. Jean HORGUES DEBAT**, Director, Asociația pentru dezvoltarea în rețea a teritoriilor și a serviciilor - ADRETS
- **Dna Garlann NIZON**, coordonatoare a spațiilor numerice publice Drôme Ardèche, Sindicatul Mixt de Informație rutieră

12.00 – 13.00 Masă rotundă 5: Acțiunile autorităților locale pentru crearea de servicii

Moderator: DI. Gheorghe DAMIAN, Vice-președintele Asociației Comunelor din România, Primar al comunei Ciugud, județul Alba.

În continuarea dezbaterii precedente, cum intervin colectivitățile teritoriale în zonele rurale pentru a garanta servicii publice de calitate pentru toți locuitorii?

- **Dna. Christiane BRUNET**, Consilier general, Consiliul general al departamentului Savoie
- **DI. András PETI**, Viceprimar al Municipiului Târgu Mureș
- **DI. Michel FOURNIER**, Vice-Președinte al Asociației « Bine ați venit la Fermă» și Primar la Les Voivres
- Un reprezentant al Consiliului Județean

13.00 – 14.00 Prânz

14.30 Plecare din Târgu-Mureș spre Sibiu

15.30 – 17.00 Vizitarea unui proiect local

21.00 Cina

Ana Airport Hotel, Soseaua Alba Iulia 120, Sibiu

Hanul Vestem, Padurea Dumbrava in incinta ASTRA Muzeul, Sibiu

Vineri 10 octombrie 2014 – Sibiu

Atractivitatea teritoriilor: valorizarea atuurilor locale și a dinamicilor economice

Locația Întâlnirilor: Muzeul Astra *Pădurea Dumbrava Sibiu*

8.30 **Primirea participanților**

9.00 – 9.15 **Introducere:**

- **DI. Ioan CINDREA**, Președintele Consiliului Județean Sibiu
- **Dna. Clothilde TASCOT-MENNETRIER**, Vicepreședinte al Consiliului General al departamentului Ille et Vilaine

9.15 – 10.30 **Masă rotundă 6 : Valorizarea resurselor locale și gruparea actorilor locali**
Moderator : DI. Ciprian ȘTEFAN, Directorul Muzeului Astra

Mărcile de calitate (indicații geografice, etichete, mărci) favorizează punerea în valoare a teritoriilor, a tehnicilor tradiționale locale și menținerea tradițiilor născute în mediul rural. Ce dispozitive inovatoare sunt create în Franța și în România de către cei care se bazează pe resursele locale pentru dezvoltarea economică a regiunilor lor?

- **DI. Emmanuel GERARD**, Director de proiecte Polul de excelență rurală al Centrului internațional al tapiseriei și artei țesute din Aubusson
- **DI. David MERIEAU**, France Business School - campus din Brest, responsabil cu incubatorul de întreprinderi creat în conexiune cu marca «Produs în Bretagne»
- **DI. Romaric CUSSENOT**, Șef serviciu Creștere și Filiere Animale, al Camerei de agricultură din regiunea Franche-Comté

10.30 – 12.00 **Vizita Muzeului etnografic Astra** și prezentare de produse locale

12.00 – 13.00 **Prânz**

13.00 – 14.00 **Masă rotundă 7 : turismul: instrument de dezvoltare durabilă**
Moderator : Dna Mirela STANCIU, Profesor la Universitatea de Științe Agricole Sibiu

Valorizarea turistică a spațiului rural, în special datorită patrimoniului cultural și arhitectural este o miză majoră pentru menținerea teritoriului, a tradițiilor dar și pentru crearea de noi surse de venit pentru locuitori.

- **Dna. Caroline FERNOLEND**, Președinta Fundației Mihai Eminescu
- **Dna Gabriela MÎNDRU**, Manager de proiecte al Village Life
- **DI. Razvan FILIPESCU**, Președintele Ministerului român al Turismului
- **DI. Michel TABUTIN**, Vicepreședintele Consiliului general din Allier
- **Dna Dominique LEGRAND**, membru al rețelei « Bine ați venit la Fermă », Șef serviciu turism Camera de Agricultură a Rhone / Directoarea Asociației Departamentale de Turism Rural

14.00 – 14.15 **Pauză**

14.15 – 15.30 Masă rotundă 8 : Noi dinamici pentru dezvoltarea economică

Moderator: Dna Adriana RECORD, Directoare executivă *din partea Camerei franco-române de Comerț, Industrie și Agricultură - CCIFER*

Care sunt condițiile și măsurile care trebuie implementate pentru a favoriza noile dinamici economice în zonele rurale și diversificarea activităților care garantează menținerea locurilor de muncă la nivel local și formarea mâinii de lucru adaptate și calificate?

- **DI. Cristi GHERGHICEANU**, Asociația ADEPT
- **Dna. TAROG**, Școala profesională franceză din Făgăraș
- **DI. Bogdan DUMITREAN**, Director al Fundației PAEM Alba
- **DI. Boualem HOCINE**, Director general adjunct Crédit agricole România

15h30 Închiderea Întâlnirilor Europene din Transilvania

Întâlnirile vor beneficia de traducere simultană în franceză și română.